

SLR-TEST

NIKON F3: 80'ERNES SPEJLREFLEKS?

Det kan lyde lige lovlig flot at kalde Nikon F3 for 80'ernes spejlrefleks. Men det er alligevel ikke helt urealistisk, for den først Nikon F var uden diskussion 60'ernes kamera, og Nikon F2 førte traditionen videre i 70'erne. Så hvorfor skulle det ikke lykkes Nikon at få hattrick med F3-modellen her i 80'erne.

Af Steen Frimodt

Nikon har fundet tiden moden til at lade den veltjente F2 model gå på pension. Udviklingen på det elektroniske område har rimeliggjort en udskiftning af en række mekaniske funktioner med tilsvarende elektroniske og man har så samtidig fået mulighed

for at tilbyde en række nye faciliteter.

For tidligere F2 fotografer er de mest glædelige nyheder, at der er kommet automatisk styring af lukkertiden, at lysmåleren er flyttet ned i kamerahuset samt det elektroniske styrede flash- og motorudstyr.

Der er altså tale om et helt nyt kamera - kun den legendariske lukker af titaniumfolie, objektivbajonetten med tilhørende objektivprogram og den robuste grundkonstruktion er arvet fra forgængeren. Men det betyder desværre også, at en del tilbehør som motor, søgere, matskiver osv. er bundet til én bestemt type kamerahus.

Søgeren

Som det første kamera anvender F3 flydende krystaller til at vise lukkertidene i søgeren. Det gøres i et vindue ovenfor søgerfeltet. Med kameraet i AUTO-stilling vises den lukkertid, der

er nærmest den standardiserede, mens automatikken arbejder med alle mellemværdierne. Ved risiko for over/under-eksponering tilføjes henholdsvis + og - ved tallene 2000 (1/2000 sek.) og 8'' (8 sek.). De manuelle lukkertider, som er kvartsstyrede, angives med tilføjelse af et M, samt et + og et -, der ses samtidig, når eksponeringen er »i øjet«.

Man skulle måske tro, at panelet ville være svært at se under dårlige lysforhold, men da lyset slippes ind gennem et fremadrettet prisme, er der ingen problemer. Og skal der fotograferes i kulkælderens, kan man ved at trykke på en lille rød knap tænde lys i vinduerne - der er også et til blændeværdien, som aflæses på objektivet. Eneste søgersignal herudover er en (heldigvis) svagt lysende diode, som angiver opladet flash. Dioden blinker efter eksponeringen, hvis lyset

ikke var tilstrækkeligt.

Man kan vælge mellem 20 matskiver, hvor K-skiven med snitbillede, mikroprismering og matskive er standard.

Søgerprismet vipres let af ved at trække i to knapper på prismets sider. Med skaktsøgeren DW-3 og søgerluppen (6x forstørrelse) DW-4 bibeholdes både lukkertidsautomatik og søgerinformationer, som sidder i selve kamerahuset og ikke i søgerhuset. Natur- og nærbilledfotograferne har hermed fået langt bedre arbejdsbetingelser. Kort sagt et formidabelt søgersystem.

Lukkertidsknappen

Knappen er traditionelt udformet, men med en riflet gummiring, der giver perfekt greb. Der er manuelle lukkertider fra 1/2000 til 8 sek., »B«, »T« (lukkeren holder sig åben til knappen drejes væk), »X« (1/80 sek.) samt »A« (auto). »X« og »A« stillingerne låses automatisk. De frigøres ved at trykke på knappen i midten. Under lukkertidsknappen sidder en lille vippear, der indkobler den elektroniske selvdløser.

Udløserknappen

Udløserknappen er elektromagnetisk virkende og er anbragt i fremtræksarmens akse. Et let tryk tænder for krystallerne i søgeren (slukker igen efter 16 sek.). Herefter kommer et fast trykpunkt til selve udløsningen. Låseknappen for strøm og aftryk frigøres med en fingernegl, men mon ikke de fleste vil lade den være åben hele tiden.

Fremtræksarmen er kort og har 30° + 140° vandring - altså mere end på F2, hvor tallene var 20° + 120°. Men vandringen er usædvanlig let. Lige ved sidder en lille arm, der drejes ved dobbelteksponering.

Øvrige knapper

På den anden side af søgeren sidder tilbagespolingshåndtaget, flash-sko, ASA-indstilling (med ± 2 trins kompensation) samt låseknop for åbning af bagstykke.

På kamerafronten under højrehånden sidder øverst nedblændingsknop og spejlopfældningsknop. Længere nede eksponeringshuskelås og vippekontakt til mekanisk lukkerudløsning (1/60 sek) som fx kan benyttes, hvis strømmen svigter. Endelig vindue, hvor en diode blinker, når selvdløseren arbejder.

Tekniske data

Type: 24x36 mm enøjet spejlfleks.

Fabrik/importør: Nikon, Japan/Dansk Fotoagentur, Glostrup.

Objektivfatning: Nikon AT.

Lukker: Vandret kørende spaltelukker af titaniumfolie. Elektronisk styret 1/2000-8 sek. Manuelle tider er kvartsstyrede. Mekanisk styret på 1/60 sek. samt »B«.

Selvuløser: Elektronisk styret med 10 sek. forsinkelse. Diode på kamerafronten blinker.

Flash-kontakt: Nikons egen flashsko. Med SB 11 og SB 12 flash fås automatisk styring via målecelle i kamerahuset. Flashtid stilles automatisk (1/80 sek.). Med andre flashtyper anvendes sædvanlig bøsning og lukkertiden stilles på »X«.

Lysmåler: Siliciumcelle måler billedfladen med 80% fra midten (diameter 12 mm). Følsomhed EV 1 - EV 18 (100 ASA fl.4). 12-6400 ASA. ± 2 trin korrektion samt huskelås. Lukkertid angives i søger med flydende krystaller.

Batteri: 2 stk. sølvoxid eller alkaliske 1,5 volt eller 1 stk. 3 volt lithium. Når MD-4 motor er tilsluttet tages strømmen herfra.

Diverse: Udskiftelige søgere og matskiver. Spejllås, nedblændingsknap, dobbelteksponeringsknap, motortilslutning.

Vægt: 700 g (kamerahus).

Priser: Kamerahus: 6.650 kr. Motor: 2.769 kr. Flash SB 11: 2.329 kr. SB 12: 1.109 kr. Skaktsøger: 580 kr. Søgerlup: 1.356 kr.

Objektiver: 50 mm/1,4: 2.306 kr.

50 mm/1,8: 1.356 kr.

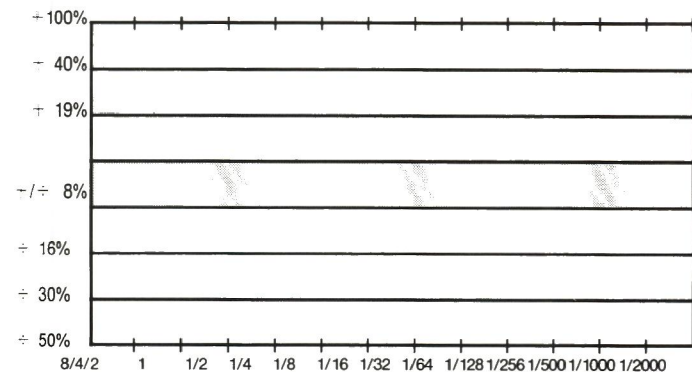
50 mm/1,8 (serie E): 765 kr.

75-150/3,5 (Serie E): 2.522 kr.

80-200/4,5: 6.204 kr.

105/4 (makro): 3.695 kr.

Lukkertest

Alle lukkermålinger lå indenfor plus/minus 8% området, så det kunne ikke være bedre. Blitstiden maltes til 14,3 ms, svarende til 1/70 sekund.

Lysmålerest

	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3
LV 9	0	0	0
LV 15	0	0	0

Lysmålerens klarsignal var tændt over 1/2 blændetrin på to kameraer og 2/3 blændetrin på det tredje. Sidstnævnte er i overkanten.

Automatiktest

	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3
LV 9	÷ 0,1	÷ 0,1	0
LV 15	0	÷ 0,1	0

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO & Smalfilm og fotoværkstedet S. E. Svendsen i Glostrup. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, afstandsindstilling, blitzkontakt, springblændemekanisme og blændeåbning.

Lukkertidstesten er foretaget med et elektronisk instrument, der måler lukkertiden tre forskellige steder i filmplanet samtidig. På den grafiske kurve ses afvigelserne for de testede kameraer. Indenfor plus/minus 8% områder specificeres måleresultatet ikke. Hvis måleresultatet holder sig indenfor plus 19 og minus 16% er testresultatet fuldt tilfredsstillende. Plus 40% og minus 30% svarer til plus/minus 1/2 blænde. Plus 100% og minus 50% svarer til plus/minus 1/1 blænde.

Ved automatiske kameraer kontrolleres lysmåler/lukkertid/blænde-kombinationen ved to lysstyrker (LV 9 og LV 15). Måleresultatet udskrives som lysværdital. + 0,2 betyder 1/5 blændes overbelysning, mens ÷ 1,0 betyder 1/1 blændes underbelysning. Ved denne test kontrolleres også forskellige objektivers indflydelse på resultatet, hvilket giver et mål for blændemekanisernes nøjagtighed.

Kontrollen af lysmåleren foregår i finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleres ved hjælp af en såkaldt kollimator.

Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser såsom lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes FOTO & Smalfilm.

Til venstre: Tilbagespoling m.v. Til højre: Lukkertidsknap, udløser, filmfremtræk, låseknap og dobbelteksponeringsknap.

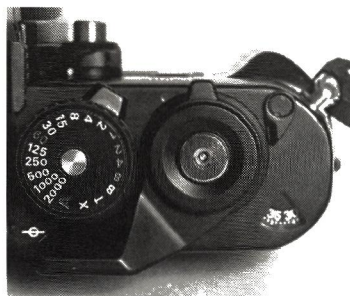
På den anden side findes låseknap for objektivbajonetten og flashkontakt. På bagsiden af søgerprismet sidder knap for »rullegardin« der hindrer uvedkommende lys i at nå lysmåleren ved stativoftagelser. Det er altså ikke

så få funktioner, der er samlet på dette kamerahus. Men de sidder alle logisk anbragt og arbejder særdeles præcist. Men store fingre med vanter kan få det svært.

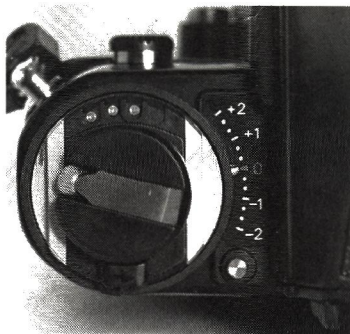
Lysmåleren

Også lysmåleren er et kapitel for sig. Da målingen skal kunne foretages med forskellige søgere har man flyttet målecellen ned i bunden af kamerahuset. Lyset passerer hovedspejlet gennem en »si« af mikroskopiske huller og bliver reflekteret ned til målecellen af et hjælpespejl, der er hængslet lige under hovedspejlet og derved følger det med op under eksponeringen.

Målevinklen er indsnævret, så 80% af informationen kommer fra billedmidten (diameter 12 mm) mod tidligere 60%.

Alle knapper sidder, så de kan betjenes med fingerspidserne.

Nikons egen flash-sko. Låseknap for eksponeringskorrektion sidder lidt klemt.

Flashautomatik

Med Nikons egne SB 11 og SB 12 flash får man automatisk styring af flashlyset via målecellen i kamerahuset, som nu aflæser lyset, der reflekteres fra filmen (som Olympus OM-2 og Contax).

SB 12 flashen er utrolig nem at arbejde med. Den skydes ind i den specielle tilbehørssko og låses fast med en stor drejeknap, som samtidig aflæser indstillet ASA-værdi. Korrekt eksponeringstid (1/80 sek) indkobles automatisk (kun manuelle tider, der er længere end 1/60 sek får lov til at slip-

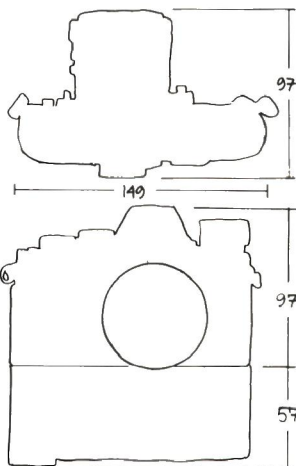
Kort sagt

Plus

Søgersystemet
Arbejder lige nemt med automatisk og manuel lukkerstyring
Flashautomatikken
Motoren
Den robuste konstruktion
Objektivprogrammet osv.

Minus

Låseknapen for eksponeringskompensationen kræver to hænder og der er ikke advarsel i søgeren.
SB 12 flashen kan ikke arbejde indirekte.

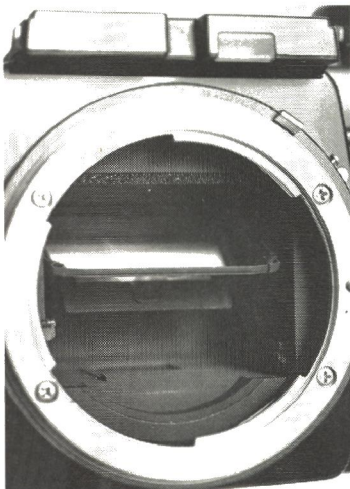
»Drømmen« for nærbilled-
fotografen: 6X søgerlup og
Micro-Nikkor 105/4.

← pe uændret igennem). Man kan arbejde med alle blænderåbninger, forudsat lyset rækker. Den store drejeskive ovenpå flashen fortæller om rækkevidden. Dioden i søgeren viser opladet flash. Men det er synd, at flashen kun sigter fremad. Man kan derfor ikke

arbejde med indirekte lys - som målesystemet, ellers er perfekt til. Der kan fås et mellemkabel, så flashen kan flyttes væk fra kameraet, men automatikken følger ikke med.

Med den kraftigere SB11 stavflash, som monteres på kamerahuset med en skinne, får man dog fuld bevægelse af flashhovedet med bevaret automatik.

Under hovedspejlet sidder det lille hjælpspejl, som kaster lyset ned til silicium-cellen i bunden af spejlhuset.

Motoren

En af forcerne ved de tidligere F-modeller var motorerne. MD-F motoren til F2 var stor, dyr og pålidelig. MD-4 motoren til F3 ser ud til at overgå forgængererne på alle punkter. Billedhastigheden er øget til 6 b/s (med opfældet spejl og Ni-Cd batterier) - ellers »kun« 4 b/s. Den er mindre og lettere, sørger stadig for tilbagespoling af film. Automatisk stop ved film Slut. Billedfrekvensen afpasses automatisk lukkertiden. Motorens batterier overtager strømforsyningen til kameraet og med NiCd-typen får man ingen problemer med at arbejde ned til $\div 20^\circ$. Og endelig er prisen blevet halveret!

I øvrigt har man gjort alt for at imødegå de problemer, der måske kan være med et elektronisk styret kamera. Strømforbruget er minimalt p.g.a. de flydende krystaller, den automatiske afbrydning efter 16 sek. og motorens strømforsyning. Der er én mekanisk lukkertid (1/60 sek. samt »B«), som fungerer ved strømsvigt. Mange af de følsomme steder i kameraets indre er støbt ind i glas for at forhindre fugtproblemer. Man er endvidere nået langt med udviklingen af lithium batterier, der skulle have betydeligt bedre egenskaber i stærk kulde.

Prisen for vidunderet er naturligvis i den tunge ende, men det ser ikke ud til at afskrække køen af forventningsfulde kommende ejere - det kniber stadig med at følge med efterspørgslen.

SB-12 flashen er utrolig nem at arbejde med. Man behøver ikke at gøre andet end at tænde og vente på klarsignal.